

verslag van het Taalfeest Amersfoort derde editie

Inleiding

Na de Taalfeesten in 2019 en 2021 (2020 is overgeslagen in verband met Corona) werd op 3 november 2022 de derde editie van het Taalfeest gehouden volgens vertrouwd recept. Het Taalfeest is een evenement met verschillende taalactiviteiten met als doel *het bevorderen van plezier in taalgebruik en ontwikkelen van taalvaardigheden*. In dit verslag leest u hoe wij met het Taalfeest deze doelstelling proberen te bereiken.

De organisatie was in handen van het bestuur van de stichting 'Taalfeest Amersfoort': Dirk Kooiman (voorzitter), Martin Lorijn (secretaris) en Roeleke de Witte (penningmeester). Dit bestuur vormt samen met vijf andere vrijwilligers (Esther Bevers, Karin Horst, Antoine van Roemburg, Corry Samson en Guido de Wijs) een werkgroep om het Taalfeest vorm te geven. Deze werkgroep kwam in de maanden voorafgaand aan het Taalfeest maandelijks bij elkaar en het bestuur tweewekelijks. De samenwerking in bestuur en werkgroep was heel plezierig, constructief en creatief. Tijdens de avond zelf waren nog vijf vrijwilligers extra aanwezig om de avond goed te laten verlopen.

Het Taalfeest is mede mogelijk gemaakt door de sponsors:

Eemhuis (bibliotheek Eemland, Volksuniversiteit Amersfoort, Scholen in de Kunst);

Rabobank;

KF Heinfonds;

Stichting Sociaal Fonds van de Amersfoortse verzekeringen;

Thieme Meulenhoff uitgeverij;

KAdE-Café;

Bovendien zijn de ruimtes in het Eemhuis gratis ter beschikking gesteld.

Er waren op deze avond 102 betaalde aanmeldingen (€15,00 per kaartje).

De avond startte om 19:00 uur met een opening in de hal van de bibliotheek. Daarna gingen de bezoekers elk naar de workshop van hun keuze. Deze eerste ronde duurde van 19:45 uur tot 20:30 uur. Na wisseling van locaties startte om 20:45 uur de tweede ronde workshops, die duurde tot 21:30 uur.

De slotact was weer in de hal van de bibliotheek en duurde tot ongeveer 22:30 uur.

Een fotoverslag van de avond, gemaakt door fotograaf Cees Wouda, is te bekijken op onze website.

Wij (als organisatie) kijken terug op een geslaagde en sfeervolle avond en kregen van het publiek ook enthousiaste reacties terug.

In het vervolg van dit verslag leest u enkele impressies van de verschillende activiteiten.

Wim Daniëls

Een optreden van taalkunstenaar Wim Daniëls (68) is een soort kermisattractie, een duizelingwekkende ervaring. Hij zit op een kruk, pakt een microfoon en begint te praten over taal. Als

een waterval met stroomversnellingen. Razendsnel passeren taalfeiten, anekdotes, bijzonderheden, dicteewijsheden en woordspelingen. We kennen hem van tv. Voor Omroep MAX presenteerde hij samen met Huub Stapel de serie *Het Dorp* (2019), losjes gebaseerd op zijn gelijknamige boek. Ook presenteerde Wim de serie *Nederland op film* over 8 mm-amateurfilms van vroeger. Maar nu, tijdens het derde Taalfeest in het KAdECafé, gaat het vooral over het met passie bestuderen van de Nederlandse taal. Een bezoeker vraagt of hij een lievelingswoord heeft. Dat blijkt 'grasduinen' te zijn. Ja, hij gaat naar hartenlust te werk en verdiept zich geheel in alles wat met taal te maken heeft. Soms onderbreekt hij zijn leerzame en vermakelijke monoloog met "Zijn er nog vragen?" Vervolgens improviseert hij er weer vrolijk en begeistert op los. Over woorden, uitdrukkingen en taalhistorie. Er was geen tijd meer om zijn nieuwste boeken *De Dikke Daniëls* en *Het wonderbaarlijke verhaal van een stille avonturier* (over een dove wereldreisfietser) te kopen en door hem te laten signeren, maar we blijven glimlachend achter. Als je wil dat taal een feest is, laat dan Wim Daniëls vertellen.

Ilse Jobse (gebarentaal) met tolk Lonneke Boschloo

Ilse en haar tolk worden welkom geheten... ingewikkeld, wie kijk je aan als je iemand toespreekt? Ilse of haar tolk? Ilse dus. Een leermomentje. Daarna nam Ilse al heel snel het "woord" om aan ons te vragen: Waar denk je aan bij het woord Doof. De antwoorden, de associaties varieerden van *Stil-handicap*: allemaal inlevende woorden en Ilse vroeg aan ons, het mag ook negatief, hoor! Dus ook een woord als *dom* of zelfs *dronken* kwam voorbij. Daarna nam ze al deze associaties met het publiek door en lichtte ze toe en vroeg ook door. Al heel snel ontstond er een levendig, interactief gesprek. Waarbij Ilse en Lonneke razendsnel gebarentaal afwisselden met gesproken taal.

Vanuit de groep werden ook persoonlijke vragen aan Ilse en haar coach gesteld: over haar gezin - haar echtgenoot is ook doof en haar twee kinderen zijn horend. Hoe praten jullie met elkaar? Haar antwoord: Ook met gebarentaal. Haar kinderen halen ook grapjes met haar uit...ze eten stiekem chips (want dat hoort ze toch niet...), of trekken de stekker van de stofzuiger uit het stopcontact...en Ilse maar zuigen, denkt ze. Ilse vertelde hoe het vroeger was op de dovenschool, waarbij ze bijna hardhandig gesproken taal moest leren. Nu is dat gelukkig anders. En is gebarentaal een middel om met horende mensen in gesprek te zijn.

Conclusie: een zeer leerzame workshop gegeven door een betrokken docente en haar tolk.

Ringo Maurer

Ringo heeft tweemaal driekwartier opgetreden in de Espresso-bar van het Eemhuis. Hij begeleidde zichzelf op piano en banjo en een keur aan accordeons, waaronder een "concertina": mooi oud Russisch instrument dat ook belletjes liet horen.

Ringo startte virtuoos met een instrumentaal pianowerk (jazzy / ragtime-achtig), waarna hij vervolgde met liederen: in het Urker dan wel Volendams dialect. Ook liet hij een eigen lied horen waarvan hij de tekst gebaseerd had op teksten van Bredero.

Halverwege zijn programma speelde hij opnieuw een pianostuk, waardoor er een mooie balans was tussen teksten en muziek.

Hij vertelde over zijn ontmoeting en daaruit voortvloeiende vriendschap met Drs. P. en over het heen-en-weer-gezelschap dat toen ontstaan is.

De nummers van Drs. P. had hij ook weer van een geheel eigen dialectversie voorzien. Het publiek genoot zichtbaar, zeker wanneer er refreinregels meegezongen konden worden.

Twan Vet

Twan heeft een belangrijk aandeel in het programma van het Taalfeest gehad. Tijdens de openingsact heeft hij als stadsdichter van Amersfoort enkele gedichten gepresenteerd. Daarna gaf hij twee keer driekwartier een interactieve workshop over het lezen en interpreteren/begrijpen van gedichten. Hij deed dat met veel enthousiasme en bouwde het ook mooi op van heel toegankelijke gedichten tot lastiger te begrijpen werk. Hij nodigde ons als deelnemers ook uit om te vertellen hoe wij de gedichten die hij projecteerde en voorlas, interpreteren. Er ontstonden zeer geanimeerde gedachtewisselingen, waarbij Twan op een prettige manier open stond voor nieuwe interpretaties. Geen betweter, heel inspirerend!

Ook bij de slotact was Twan actief, samen met Jelle Koolstra. Zij zongen prachtige en soms geestige liederen en begeleidden zichzelf daarbij op piano en gitaar. Tijdens het laatste lied ('Mag ik je zien zoals je bent', eigen werk van Jelle) was er een gastoptreden van Channa Ridderbos. Een ontroerend slot.

De Pubspelquiz

In café Bruis van Scholen in de Kunst vond net als bij de vorige twee afleveringen van het Taalfeest Amersfoort een Taalpubquiz plaats. Deze keer stond de pubquiz geheel in het teken van de spelling, een logisch vervolg op het Groot Amersfoorts Dictee.

Met de kundige hulp van conciërge Ruud werd een deel van café Bruis zo ingericht dat er plaats was voor acht teams. In de eerste ronde kwamen er 21 deelnemers, in de tweede ronde 19.

De quiz werd gepresenteerd door Corry Samson, oud-docente Nederlands, en door Moos Hoek die de twee quizen ook had samengesteld. Enthousiast, maar soms ook kreunend en steunend bogen de deelnemers zich over lastige spellingvraagstukken. In de eerste ronde werd het een nek-aan-nekrace, in de tweede ronde tekende zich al snel een winnaar af.

Beide winnende teams kregen een prachtige Taalfeesttaart die ze meer dan verdiend hadden. Kortom, het was weer een bruisend festijn.

Lidewijde Paris

De workshop van Lidewijde Paris was een levendige bijeenkomst. Met veel vaart en humor nam ze de luisteraars mee via de meest uiteenlopende boeken en films om te laten zien welke technieken vertellers tot hun beschikking hebben om hun verhaal voor het voetlicht te brengen. Hoe komt een verhaal binnen bij de lezer of de luisteraar? Over het vermogen van de lezer om de punten met elkaar te verbinden tot een pakkend geheel. Na de workshop ging iedereen naar huis met nieuwe inzichten over het lezen van een verhaal, en met een stoet aan boekentips.

Tot slot

We kijken terug op een geslaagde avond met een mooi en afwisselend programma voor taalliefhebbers. Reacties van bezoekers waren positief en enthousiast.

Ook financieel is de terugblik positief, we kunnen de exploitatie afsluiten met een klein positief saldo. Allemaal redenen om weer met nieuwe energie en plannen aan de slag te gaan voor het vierde Taalfeest Amersfoort in 2023!